

Stichting Kultuurbaar (De Staat)

Geadviseerd subsidiebedrag: € 275.000

Gevraagd subsidiebedrag: € 275.000

Over de instelling

Stichting Kultuurbaar (hierna: De Staat), podiumkunsten, muziekensembles en koren, Nijmegen

De Staat is een vijfkoppig collectief van musici dat popmuziek maakt in een nationale en internationale context. Vanuit zijn standplaats Nijmegen bespeelt de band kleine, middelgrote en grote zalen en festivals in heel Nederland en ver in het buitenland, met jaarlijks gemiddeld bijna veertig concerten. De missie van de band is om binnen het vaak lichtvoetige aanbod aan popmuziek 'maatschappelijke en persoonlijke thema's te presenteren en behapbaar te maken voor een groot publiek'. Steeds vaker spelen film, dans en live visuals een bepalende rol in het werk van De Staat. De band hecht grote prioriteit aan het behoud van zijn autonomie en heeft als drijfveer om zichzelf te blijven vernieuwen en zijn artistieke signatuur te verfijnen. Daarbij laat hij zich zowel inspireren door grotere mainstream acts als door underground ontwikkelingen.

Subsidieadvies

De aanvraag voldoet aan de eisen als bedoeld in artikel 3.20 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid.

De Raad voor Cultuur (hierna: raad) adviseert Stichting Kultuurbaar (De Staat) een subsidiebedrag toe te kennen van € 275.000.

Beoordeling

Artistieke/inhoudelijke kwaliteit van de kernactiviteiten

In de periode 2021 - 2024 maakte De Staat voor het eerst deel uit van de Culturele basisinfrastructuur (BIS). De raad heeft de activiteiten van de instelling in deze periode belangstellend gevolgd. Hij spreekt zijn waardering uit voor het tot stand gebrachte project 'Red | Yellow | Blue', een eigenzinnig samengaan van muziek, geluidsonwerp en visuals. De raad vindt de gekozen werkwijze voor dit project origineel. In plaats van één album uit te brengen en daarmee te toeren, bracht de band onregelmatig afzonderlijke songs uit in de lijnen 'Red' (rauwe, heavy en agressieve songs rond ego en macht), 'Yellow' (lichtvoetiger, poppy, dansbare songs met een kritisch-humoristische kijk op de maatschappij) en 'Blue' (melodische en rustige nummers rond persoonlijke emoties). De drie daaruit voortvloeiende ep's leidden tot drie verschillende shows, elk in een eigen sfeer, met een unieke setlist, decor en lichtontwerp.

Opnieuw deed De Staat in deze periode zijn invloed in de nationale en internationale popindustrie breed gelden. De raad zag een weerbare, wendbare band met een eigen, onverwoestbare stijl, die in staat bleek tegenslagen creatief op te vangen en die artistiek bleef verrassen, waarbij vooral het visueel steeds sterkere gehalte van de shows opviel. De vakdeskundigheid, zeggingskracht en oorspronkelijkheid van de band beoordeelt de raad op grond van de afgelopen periode als blijvend hoog. De internationale speellijst van de band is indrukwekkend. Wat nog bijdraagt aan de internationale zichtbaarheid, is dat nummers van De Staat geregeld worden gebruikt voor grote reclamecampagnes en in videogames.

De raad mist tot nu toe wel de in het vorige meerjarenplan aangekondigde ontwikkeling van band tot (ruimer) kunstenaarscollectief. Er kwamen enkele interessante samenwerkingsprojecten van de grond, zoals met audiovisueel kunstenaar Boris Acket en kunstenaarscollectief ATM, maar het plan om bijvoorbeeld belangrijke nummers te laten maken door andere componisten en producers kwam in de praktijk, mede als gevolg van de coronacrisis, nog maar beperkt tot stand.

De raad vindt het daarom verheugend in de aanvraag voor de periode 2025 - 2028 concreter uitgewerkte plannen te lezen om muziek en liveshows te combineren met de inbreng van andere kunstenaars op het gebied van performance, dans, video, artwork en installaties. De raad is enthousiast over het aangekondigde artistieke Gesamtkunstwerk 'Dutch Dystopia / Utopia', waarmee De Staat opnieuw een narratief ontwikkelt over seizoenen heen. Hierin wil De Staat onder de noemer 'Dystopia' thema's uitdiepen als politieke angstbeelden, populisme, (massa)manipulatie, AI, ego, macht en zwart-witdenken, en onder de noemer 'Utopia', plezier, hoop, vrijheid, vertrouwen, verbinding, veiligheid en liefde. Met de recente uitwerking van 'Red | Yellow | Blue' nog op het netvlies heeft de raad er vertrouwen in dat ook dit nieuwe project in artistiek opzicht weer iets innovatiefs zal opleveren. Hij vindt het met name interessant dat De Staat deze keer een veelheid aan creatieve partners, experts en ervaringsdeskundigen al vanaf het begin bij de totstandkoming van het materiaal betreft. Kunstenaars die hun naam aan het project verbinden, zijn onder anderen audiovisueel kunstenaar Boris Acket, geluidstechnicus Reiner Rietveld, audiovisueel componist Tarik Barri en het Nederlands Dans Theater. Behalve op podia en festivals wil De Staat zijn nieuwe tweeluik ook presenteren in de publieke ruimte en het online domein. Daarmee kan de band zijn zichtbaarheid en zeggingskracht voor een breed (inter)nationaal publiek nog verder vergroten.

De raad merkt op dat de instelling gezien de kleine omvang van haar organisatie en haar bescheiden positie in de BIS hoofdzakelijk indirect bijdraagt aan talentontwikkeling en coaching, door de inspanningen die de afzonderlijke

bandleden in hun eigen tijd op dit vlak verrichten. Dit illustreert wel de actieve, geëngageerde houding van de bandleden in de Nederlandse (pop)muzieksector. Die houding uit zich ook in de voortrekkersrol die De Staat speelt in de Nijmeegse culturele broedplaats 'De Basis', waar hij tevens zijn werkruimte en studio heeft. De raad had echter graag meer willen lezen over de wijze waarop De Staat zich in periode 2025 - 2028 inzet voor jong talent op het podium, in de crew en in het begeleidende team. Juist met dit soort activiteiten, die de raad in periode 2021 - 2024 wel bij de instelling heeft gezien, kan De Staat zich verder ontwikkelen van een producerende en optredende band naar een instelling met een bredere rol voor het (pop)muziekveld.

Maatschappelijke betekenissen

Zoals al in de bespreking van de artistieke kwaliteit van De Staat vermeld, koos en kiest De Staat voor zijn werk zeer actuele maatschappelijke thema's, deels op basis van eigen ervaringen. De eerdere documentaire over de vlucht van bandlid Vedran Mirčetić uit Kroatië is hier een heel expliciet voorbeeld van, maar ook de songs in 'Red | Yellow | Blue' en de voorgenomen songs in het project 'Dutch Dystopia / Utopia' getuigen van maatschappelijk engagement. De Staat werkt al sinds zijn oprichting bewust samen met andere artiesten die zich ook duidelijk maatschappelijk engageren, zoals met een groep hiphopartiesten die een anti-racisme-project initieerde naar aanleiding van de moord op George Floyd (2020). Hier toont zich volgens de raad ook de maatschappelijke en verbindende kracht van popmuziek – muziek die immers direct ontstaat uit gevoelens, ervaringen en ontwikkelingen van schrijvers, componisten en producers die leven in de (internationale) maatschappij van nu. De bandleden hoeven geen werken te actualiseren, maar creëren oorspronkelijk werk met artistieke en maatschappelijke input van vandaag.

Voor de totstandbrenging van zijn muziek en installaties werkt De Staat samen met vele artistieke partners. De bandleden geven les aan conservatoria en universiteiten. Voor het overige verbindt de band zich in zijn standplaats Nijmegen aan de mede door hem geïnitieerde culturele broedplaats 'De Basis', waar hij zijn werkruimte en studio heeft en waar hij als sparringpartner functioneert voor andere artiesten. De raad vindt het, net als in de huidige periode, jammer dat De Staat geen educatieve rol voor zichzelf ziet op bijvoorbeeld middelbare scholen, omdat juist popmuziek een genre is dat gemakkelijk jongeren kan aanspreken. De (online) uitingen van De Staat zouden zich hier met enige contextualisering mogelijk goed voor lenen. Hetzelfde geldt voor samenwerking met instellingen uit andere maatschappelijke domeinen.

In periode 2021 - 2024 viel de solidaire opstelling van De Staat ten opzichte van andere spelers in de popsector op. De (voormalige) zakelijk leider en manager van de instelling nam een stevige rol in het discours over fair practice in de sector en de positie van popmuziek in het gesubsidieerde bestel. De instelling voorzag

bovendien op diverse wijzen in voorlichting over organisatie en professionalisering in haar sector. Ze gaf hier onder andere vorm aan met haar zogenaamde 'Level Up Sessions' en de publicatie van een onderzoek naar de invloed van de vierjarige rijkssubsidie op het werk van De Staat. De raad heeft waardering voor de voortrekkersrol die De Staat in de periode 2021 - 2024 nam voor de professionalisering en versterking van de popmuzieksector. Hij hoopt dat De Staat deze functie de komende jaren blijft vervullen.

De instelling gaat in de aanvraag beperkt in op de toepassing van de kernwaarden van de Fair Practice Code. Ook gaat ze beperkt in op sociale veiligheid op de werkvloer. De raad verwacht dat de instelling deze waarden in het eerstvolgende jaarverslag verder uitwerkt.

De instelling beschrijft uitgebreid hoe ze eerlijke beloning voor personeel nastreeft. De Staat is *lean and mean* georganiseerd en heeft geen personeel in dienst. De bandleden ontvangen dagvergoedingen, het management werkt op commissiebasis, evenals de agent. Met betrekking tot de honorering van medewerkers worden vanaf 2025 honoreringsrichtlijnen gehanteerd conform de cao Muziekensembles, voor shows worden de gagenormen van Sena en NORMA als minimum gehanteerd.

In de aanvraag wordt overtuigend beschreven hoe de instelling de Fair Practice Code in de toekomst gaat naleven. Zo vinden er structurele gesprekken plaats tussen het bestuur, de raad van toezicht en de crewleden over verbeterpunten. Onderwerp van gesprek is nu bijvoorbeeld de (mentale) tol die de buitenlandse optredens eisen.

De instelling beschrijft voldoende hoe ze haar diversiteitsbeleid vormgeeft. De raad kan zich vinden in de zelfevaluatie van De Staat dat de crew en raad van toezicht op dit moment nog vrij uniform zijn. De instelling beschrijft hoe ze de diversiteit van de medewerkers aan de hand van de code wil bevorderen, zoals op het gebied van gender. De raad vindt het belangrijk dat dit daadwerkelijk tot resultaten leidt. De belangrijkste voorgenomen stap is het creëren van meer diversiteit in de raad van toezicht. Hiervoor presenteert de band een concreet plan.

Toegankelijkheid

In de periode 2021 - 2024 en naar verwachting ook in de periode 2025 - 2028 trok en trekt De Staat nationaal en internationaal een groot livepubliek op met name podia en festivals. De raad heeft de afgelopen periode (weer) gemerkt dat de aandacht voor de band op social media en in de pers toenam.

De Staat speelt bijna tweederde van zijn voorstellingen in het buitenland en een derde in Nederland. Om veel potentiële luisteraars de kans te bieden zijn shows te

bezoeken, staat De Staat niet alleen op reguliere podia en festivals, maar bewust ook op voor publiek gratis toegankelijke festivals. De Staat speelt door heel Nederland en kiest daarbij bewust voor zeer uiteenlopende plekken, van heel kleinschalige clubs tot de belangrijkste popfestivals. De komende periode wil de band daarnaast alternatieve locaties opzoeken, zoals een oude loods of een botanische tuin, waar hij weer nieuw publiek kan ontmoeten. Dat vindt de raad te prijzen. In de seizoenen waarin De Staat zijn grote shows speelt (2025 en 2027) zijn zes voorstellingen online te bekijken.

Gegevens over de huidige samenstelling van het nationale en/of internationale livepubliek van De Staat, bijvoorbeeld uit publieksonderzoek, ontbreken. De Staat presenteert ook geen beleid of doelstellingen om het publiek verder te verbreden en te diversifiëren. Voor een deel begrijpt de raad het ontbreken van een doortimmerd publieksbeleid bij deze instelling. Anders dan de meeste ‘traditionele’ podiumkunstinstanties in de BIS, verzorgt de band – zoals gebruikelijk in de popmuziek – zijn boekingen niet zelf, maar heeft hij die in handen gelegd van een internationaal agentschap (K2) en een Nederlandse boeker (Mojo Concerts). De boekingen voor podia en festivals worden tot stand gebracht in samenspraak met deze partijen, platenlabel Virgin Records en een aantal pr-agenten voor internationale promotie, terwijl de betrokken podia en festivals op hun beurt hun eigen publieksmarketing ter hand nemen. De Staat kan slechts direct invloed uitoefenen op zijn eigen social mediakanalen en zijn website, waarop hij zijn vaste *fanbase* bedient. Toch had de raad in het plan graag gelezen hoe De Staat denkt over het aantrekken van nieuw publiek en over het in kaart brengen van zijn huidige publiek.

De Staat bereikt behalve met liveoptredens ook forse aantallen luisteraars via online liveregistraties, korte films, documentaires, streaming en cd- en albumverkoop. Uit deze cijfers blijkt de enorme wereldwijde belangstelling voor de band. In zijn aanvraag schetst De Staat onder andere de leeftijdsverdeling van zijn 1,9 miljoen Spotify-luisteraars (achttien tot zestigplus, met een bijna gelijkmatige verdeling in de leeftijd tussen de 23 en 59 jaar) en de landen waar de band het meest online beluisterd wordt, met op de eerste vier plaatsen na Nederland: Duitsland, het Verenigd Koninkrijk, België en de Verenigde Staten. De band trekt online duidelijk meer mannen (61,4 procent) dan vrouwen (38,6 procent), een verhouding die de raad gedurende zijn monitoring van de band ook meent waar te nemen in de zalen. Hierover ontbreken echter, nogmaals, gestaafde gegevens.

De Staat verricht geen educatieve of participatieve activiteiten voor (toekomstig) publiek of mensen die niet gauw in aanraking komen met livemuziek, zoals kinderen, jongeren of speciale doelgroepen. De instelling ziet voor zichzelf eerder een rol in talentontwikkeling, coaching en voorlichting van (aankomende)

professionals in de popmuziek dan in bijvoorbeeld binnen- of buitenschoolse educatie. Gezien de aard van de instelling kan de raad zich in deze keuze vinden.

Bedrijfsmatige gezondheid

Op basis van de kengetallen (liquiditeit, solvabiliteit en weerstandsvermogen) in de jaarrekening 2022 constateert de raad dat De Staat er financieel redelijk gezond voor staat. Het grootste deel van de inkomsten komt uit liveshows. Verdere lasten zijn direct gerelateerd aan geleverde diensten. Dit houdt de risico's laag, ook bij tegenvallende inkomsten.

De Staat heeft een goede financieringsmix. De instelling heeft een hoog percentage eigen inkomsten, namelijk tussen de 52 en 65 procent, waarvan de publiekinkomsten het grootste deel uitmaken. De instelling begroot in 2025 en 2027 hogere baten gezien de grote muziekreleases in die jaren. In de overige jaren wordt meer opgetreden op kleine podia.

De Staat heeft geen personeel in dienst, maar werkt volledig met zzp'ers. In de begroting staan negentien zzp'ers genoemd.

In de periode 2021 - 2024 was het de raad onvoldoende duidelijk hoe De Staat bedrijfsmatig en financieel was georganiseerd en waar welke verantwoordelijkheden waren belegd. De raad is verheugd dat De Staat dit in zijn nieuwe plan duidelijk toelicht. De raad heeft vertrouwen in de werking van de organisatie.

De Staat licht in zijn aanvraag voldoende toe hoe hij de acht principes van de Governance Code Cultuur toepast.

Geografische spreiding

De Staat is gevestigd in Nijmegen. Binnen de categorie Muziekensembles en koren zijn er meer aanvragers dan beschikbare plekken. Een goede geografische spreiding kan worden gerealiseerd op basis van afweging van de vestigingsplaatsen van de aanvragers.